

Vleermuisonderzoek sportpark 't Rikkelder te Ruurlo

Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen op en
rond het sportpark 't Rikkelder te Ruurlo

Definitief

Stichting Sportpark 't Rikkelder
SKBG Onderwijs

Grontmij Nederland B.V.
Zwolle, 17 september 2010

Verantwoording

Titel : Vleermuisonderzoek sportpark 't Rikkelder te Ruurlo
Subtitel : Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen op en rond het sportpark 't Rikkelder te Ruurlo
Projectnummer : 282398
Referentienummer : 12/0276
Revisie : 0
Datum : 17 september 2010

Auteur(s) : A.H. Tuitert
E-mail adres : daniel.tuitert@grontmij.nl
Gecontroleerd door : H.J. Jansen

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : G.J.M. Santema

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
Noordzeelaan 50
8017 JW Zwolle
Postbus 1364
8001 BJ Zwolle
T +31 38 499 16 00
F +31 38 422 76 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Werkwijze.....	5
2	Wettelijk kader	6
2.1	Flora- en faunawet	6
3	Resultaten.....	7
3.1	Verspreidingsgegevens	7
3.2	Onderzoeksresultaten.....	7
3.2.1	Vaste rust- en verblijfplaatsen.....	7
3.2.2	Foerageergebieden.....	7
3.2.3	Vliegroutes	7
4	Conclusies.....	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor het sportpark 't Rikkelder aan de Furstenauerstraat te Ruurlo bestaan herontwikkelingsplannen. De bestaande voetbalvelden van de vv Ruurlo worden heringedeeld, op de plaats van het huidige kantinegebouw worden enkele woningen gerealiseerd en in de noordhoek van het terrein wordt een brede school gebouwd. De Stichting Sportpark 't Rikkelder en SKBG Onderwijs hebben Grontmij gevraagd een natuuronderzoek uit te voeren op deze locatie. Daartoe heeft Grontmij in 2010 een quick scan flora en fauna uitgevoerd (Grontmij, 2010) waaruit naar voren kwam dat het kantinegebouw potentieel geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen en de singels langs het sportpark door vleermuizen gebruikt zouden kunnen worden als vliegroute en/of foerageergebied. Om dit vast te kunnen stellen was aanvullend onderzoek noodzakelijk naar het functiegebruik van het gebied door vleermuizen. Op verzoek van de Stichting Sportpark 't Rikkelder en SKBG Onderwijs heeft Grontmij in de zomer en het najaar van 2010 een vleermuisonderzoek op de locatie uitgevoerd. Dit rapport bevat de uitkomsten van dit vleermuisonderzoek.

Figuur 1.1 *Overzicht ligging plangebied (blauw omlijnd gebied).*

1.2 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om duidelijkheid te verkrijgen over de vraag of door de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden ten aanzien van vleermuizen. Indien sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet, is voor de ingreep een ontheffing vereist op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. Indien geen sprake is van overtreding van de verbodsbepalingen, kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd zonder ontheffing.

De twee vragen die tijdens dit veldonderzoek centraal staan zijn:

1. Zijn er binnen het plangebied vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig?
2. Wordt er door vleermuizen gebruik gemaakt van het plangebied als foerageergebied of als vliegroute?

1.3 Werkwijze

Het veldonderzoek is uitgevoerd door een specialist binnen Grontmij op het gebied van vleermuizen. Tijdens vier veldbezoeken op 1 en 23 juni, 26 augustus en 14 september 2010, is met behulp van een batdetector (Pettersson D240x) – een apparaat dat de ultrasone geluiden die vleermuizen uitstoten omzet naar voor mensen hoorbare tonen – gekeken naar de aanwezigheid van vleermuizen in en rond het plangebied. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen. De gehanteerde werkwijze sluit aan bij het Protocol voor Vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus.

2 Wettelijk kader

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet biedt de juridische basis voor de bescherming van vleermuissoorten in ons land. Alle in Nederland in het wild voorkomende vleermuissoorten zijn wettelijk beschermd op grond van de Flora- en faunawet, en vallen onder het zwaarste beschermingsregime (strikt beschermde soort, tabel 3 AMvB). Dit betekent dat vleermuizen bijvoorbeeld niet mogen worden gedood of verwond en niet opzettelijk mogen worden verontrust. Ook hun vaste rust- en verblijfplaatsen zijn wettelijk beschermd, en mogen niet worden verstoord, aangetast of vernietigd. Deze verbodsbepalingen zijn terug te vinden in de artikelen 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet.

Indien bij een ruimtelijke ingreep toch een van de verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen wordt overtreden, dan is daarvoor een ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet. De minister van LNV bepaalt of de ontheffing al dan niet wordt verleend.

Artikel 11 van de Flora- en faunawet bevat de bepaling die het verstoren, aantasten of vernietigen van een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen verbiedt. Onder het begrip 'vaste rust- of verblijfplaats' worden volgens LNV ten aanzien van vleermuizen de volgende elementen verstaan.

- Overwinteringsplaats
- Voortplantingsplaats (kraamkolonie)
- Vaste zomer- of tussenverblijfsplaats
- Paarplaats
- Belangrijke, functionele vliegroute
- Belangrijk, functioneel foerageergebied

Deze vaste rust- of verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd, dus ook in de periode(n) van het jaar dat vleermuizen er geen gebruik van maken. Voorwaarde is wel dat de plaatsen met enige regelmaat door de vleermuizen worden gebruikt. Een plaats die eenmalig door een vleermuis wordt gebruikt wordt – nadat het dier vertrokken is – niet meer gezien als vaste rust- of verblijfplaats.

3 Resultaten

3.1 Verspreidingsgegevens

Uit het plangebied zijn geen exacte verspreidingsgegevens van vleermuizen bekend. In de omgeving van Ruurlo komen volgens de Atlas van de Nederlandse vleermuizen de volgende vleermuissoorten voor.

- Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)
- Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*)
- Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)
- Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)
- Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)
- Franjestaart (*Myotis nattereri*)
- Baardvleermuis (*Myotis mystacinus*)

Van het plangebied zijn – voor zover bekend – geen verspreidingsgegevens van vleermuizen voorhanden. Het Natuurloket maakt voor het kilometerhok waarin het plangebied ligt melding van de aanwezigheid van enkele strikt beschermde soorten (tabel 3-soorten). Hierbij gaat het hoogstwaarschijnlijk om enkele vleermuissoorten.

3.2 Onderzoekresultaten

3.2.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Tijdens het onderzoek zijn geen vleermuizen in het kantinegebouw vastgesteld. De aanwezigheid van kraamkolonies en andere vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het kantinegebouw kan derhalve worden uitgesloten. Tijdens het onderzoek in het najaar werden wel enkele baltsende mannetjes van de gewone dwergvleermuis vastgesteld rond het kantinegebouw op het sportpark. Deze dieren vlogen echter rond en hadden geen vaste baltsplaats in het gebouw.

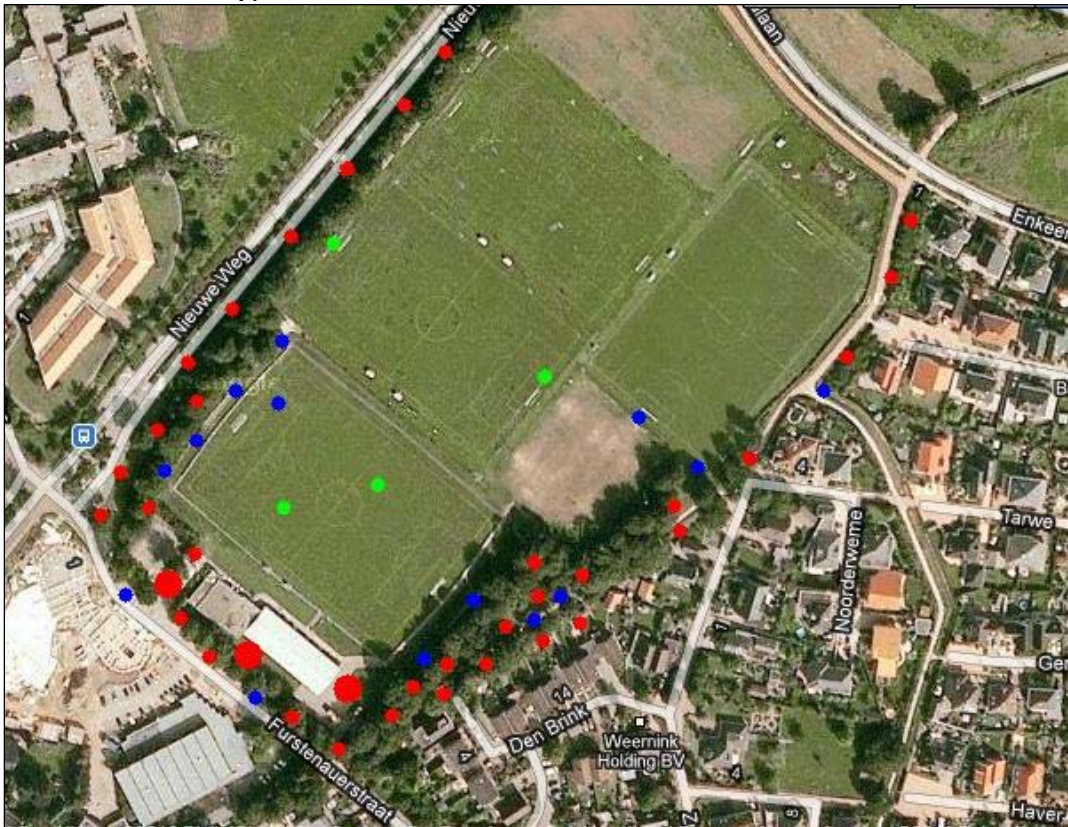
3.2.2 Foerageergebieden

Tijdens de veldbezoeken werden op het sportpark verschillende soorten foeragerende vleermuizen waargenomen, te weten rosse vleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Met name de bomenlaan langs de Furstenauerstraat en de bosschages langs het sportpark worden door de vleermuizen gebruikt om te foerageren, laatvliegers en rosse vleermuizen foerageren ook boven de sportvelden (zie figuur 3.1). Tijdens alle bezoeken werden enkele rosse vleermuizen en laatvliegers gehoord en enkele tientallen gewone dwergvleermuizen. Binnen het stedelijk gebied van Ruurlo vormt het sportpark een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen.

3.2.3 Vliegroutes

De bomenlaan langs de Furstenauerstraat en de bosschages langs het sportpark vormen tevens een vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en in mindere mate de laatvlieger (zie figuur 3.2). Deze bomenstructuren maken onderdeel uit van een groter netwerk aan vliegroutes in het stedelijk gebied van Ruurlo.

Figuur 3.1 *Overzicht waargenomen foeragerende gewone dwergvleermuizen (rood), laatvliegers (blauw) en rosse vleermuizen (groen) en baltende gewone dwergvleermuizen (grote rode stip)*

3.2 *Overzicht vastgestelde vliegroutes van vleermuizen (rode pijl)*

4 Conclusies

- Het kantinegebouw van de voetbalvereniging Ruurlo wordt niet door vleermuizen gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats. Voor de sloop van het kantinegebouw is derhalve geen ontheffing noodzakelijk op grond van artikel 75 Flora- en faunawet.
- Het sportpark, en met name de groenstructuren langs de randen van het sportpark, vormt een belangrijk foerageergebied voor vleermuizen. Tijdens het onderzoek werden enkele rosse vleermuizen en laatvliegers en enkele tientallen gewone dwergvleermuizen foeragerend op en langs het terrein waargenomen. Wanneer de groenstructuren langs de randen van het sportpark behouden blijven, komt de functie van het sportpark als foerageergebied voor vleermuizen niet in gevaar. Het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is dan niet noodzakelijk.
- De bomenlaan langs de Furstenauerstraat en de bosschages langs het sportpark vormen vliegroutes voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Wanneer deze groenstructuren langs de randen van het sportpark behouden blijven, komt de functie ervan als vliegroute voor vleermuizen niet in gevaar. Het aanvragen van een ontheffing op grond van artikel 75 Flora- en faunawet is dan niet noodzakelijk.